അതിരുകളും ആത്മസാധൂകരണവും

സുനിൽ പി. ഇളയിടം
പ്രൊഫസ്സർ, ശ്രീ ശങ്കരാചാര്യ സംസ്കൃത സർവകലാശാല, കാലടി

പ്രബന്ധസംഗ്രഹം

ഭാഷാ സാഹിത്യത്തിന്റെ പൊതു ചരിത്രം നിർമ്മിക്കുന്നതും അതിന്റെ തുടർച്ച കണ്ടെത്തുന്നതും ആധുനികമായ ദേശര രാഷ്ട്ര നിർമ്മിതിയുടെ സാമൂഹ്യ സന്ദർഭത്തിൽ നിന്നു കൊണ്ടാണ്. സാഹിത്യത്തിന്റെ രേഖീയമായ തുടർച്ചയുടെ നിർമ്മിതിയിൽ ഘട്ട വത്കരണത്തിനുള്ള പങ്കെന്തെന്നും അതിലടങ്ങിയ പ്രശ്നങ്ങൾ എന്തൊക്കെയാണെന്നുമാണ് ഈ പ്രബന്ധം ചർച്ച ചെയ്യുന്നത്.

താക്കോൽ വാക്കുകൾ: ആത്മസാധുകരണം–ഘട്ടവത്കരണം–ലിറിക്കൽ ബാലഡുകൾ–പൂർവ്വ കാല്പനികർ–സാർവ്വത്രികതകളുടെ യുഗം–സാഹിത്യവും ചരിത്രവും–സാഹിത്യം ചരിത്രത്തിൽ–പ്രബന്ധ സംഗ്രഹം

ക്രമികമായ പുരോഗതിയുടെ കഥയായി ഭൂതകാലത്തെ ആഖ്യാനം ചെയ്യുവാനുള്ള ശ്രമം, ഔപചാരിക ചരിത്രത്തിന്റേതെന്നതുപോലെ, സാഹിത്യചരിത്രത്തിന്റെയും നിർമ്മിതിക്കു പിന്നിലെ പ്രബലഘടകമാണ്. സാഹിത്യത്തിന്റെ രേഖീയമായ വളർച്ചയെ അടയാളപ്പെടുത്തുന്ന മട്ടിൽ രചനകളെ സംഭവങ്ങളാക്കി കാലക്രമത്തിന്റെ ചരടിൽ കോർത്തിണക്കിക്കൊണ്ടാണ് പുരോഗതിയുടെ ഈ ആഖ്യാനം സാഹിത്യചരിത്രങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുന്നത്. ഭാഷാസാഹിത്യത്തിന്റെ പൊതുചരിത്രം നിർമ്മിക്കുക, അതിന് അറിയപ്പെടുന്ന കാലം മുതൽ തുടർച്ച കണ്ടെത്തുക –ഈ രണ്ട് ദൗത്യങ്ങളും സാഹിത്യചരിത്രങ്ങൾ ഏറ്റെടുക്കുന്നുണ്ട്. ഈ ദൗത്യങ്ങളാകട്ടെ, ആധുനികമായ ദേശ-രാഷ്ട്ര നിർമ്മിതിയുടെ സാമൂഹ്യസന്ദർഭത്തിൽ ഉള്ളവയാണുതാനും.

ആധുനികീകരണവും അതിന്റെ തുടർച്ചയായ ദേശരാഷ്ട്രനിർമ്മിതിയും ഭാഷാസമൂഹത്തിന്റെ ഏകീകരണത്തിന്റെ മൂർത്തമാതൃകകൾ ആവശ്യപ്പെടുന്നുണ്ട്. പലയിടങ്ങളിൽ പലതായി ചിതറിക്കിടക്കുന്ന ഭാഷയുടെ ആവിഷ്കാരങ്ങളെ, ഒരു പൊതുസംസ്കാരത്തിന്റെ ഭിന്നരൂപങ്ങളായി തിരിച്ചറിയേണ്ടത് ഇവിടെ അത്യാവശ്യമാണ്. പലതിനെ തമ്മിലിണക്കി ഒന്നാക്കുന്ന ഈ ജോലിയുടെ സാംസ്കാരികമുഖമാണ് സാഹിത്യചരിത്രങ്ങൾ എന്ന് പറയാം. ഒരേയൊരു ഭാഷയുടെയും അതിലെ ഒരേയൊരു സാഹിത്യത്തിന്റെയും നൈരന്തര്യം ഉറപ്പാക്കിക്കൊണ്ട് ഭാഷാദേശീയതകളും അവയെ ആധാരമാക്കുന്ന ദേശ-രാഷ്ട്രവും നടത്തുന്ന ആത്മസാധൂകരണത്തിന്റെ ആവിഷ്കാരപ്രകാരങ്ങൾ എന്ന് സാഹിത്യചരിത്രങ്ങളെ വിശേഷിപ്പിക്കാൻ കഴിയുന്നത് ഇതുകൊണ്ടാണ്.

സ്ഥലപരമായ തിരശ്ചീനതയിൽ സാഹിത്യത്തിലെ വൈവിധ്യങ്ങളെയും വൈരുദ്ധ്യങ്ങളെയും സംഗ്രഹിച്ച് അവയെ ഏകാത്മകമായ ഒരു ഭാഷാസ്വരൂപത്തിന്റെ ആവിഷ്കാരഭേദങ്ങളാക്കുന്നതോടൊപ്പം, സാഹിത്യചരിത്രങ്ങൾ, കാലത്തിലെ തുടർച്ചയും അവയ്ക്ക് വാഗ്ദാനം ചെയ്യുന്നുണ്ട്. ആഴത്തിന്റെ ആധികാരികതയുടെ പിൻബലം സമകാലികമായ ഒരു പ്രവണതയ്ക്ക് നേടിക്കൊടുക്കുകയാണിതിലെ താല്പര്യം. സാഹിത്യരചനകളെയും രചയിതാക്കളെയും സംഭവങ്ങളും പ്രവണതകളുമായി വർഗ്ഗീകരിച്ച് അടുക്കിക്കെട്ടി, കാര്യകാരണബദ്ധമായ ഒരു തുടർച്ച അവയിൽ ആരോപിച്ചുകൊണ്ടാണ് സാഹിത്യചരിത്രങ്ങൾ രേഖീയതയും നൈരന്തര്യവും നിലനിർത്തുന്നത്. ഒരേയൊരു ഭാഷാസത്തയുടെ ഭാവഭേദങ്ങളായി കൃതികളെ സ്ഥാനപ്പെടുത്തുകയെന്നതാണിവിടെ സംഭവിക്കുന്നത്. മുകളിൽ പറഞ്ഞ തിരശ്ചീനതലത്തിലെ ഏകീകരണത്തോടൊപ്പം, ലംബതലത്തിലെ അടുക്കിവയ്ക്കൽ കൂടിയാകുമ്പോൾ ഒരൊറ്റ ഭാഷാസത്തയുടെ സ്ഥല-കാല ഭേദങ്ങൾ എന്ന നിലയിൽ ഭാഷാസാഹിത്യത്തെയപ്പാടെ വീക്ഷിക്കാൻ കഴിയുന്നു. ഇത് ഭാഷാസാഹിത്യത്തിന് (ഭാഷാ സാഹിത്യങ്ങൾക്ക്) അതുവരെയില്ലാത്ത ആഭ്യന്തരപ്പൊരുത്തവും കാലത്തുടർച്ചയും പ്രദാനം ചെയ്യുന്നു. ഭാഷാദേശീയതയുടെ ഈ സാംസ്കാരികരാഷ്ട്രീയം ദേശ-രാഷ്ട്രപരമായ സ്വത്വബോധത്തിന്റെ ഏറ്റവും ഫലപ്രദമായ പ്രകാശനമാധ്യമമായി മാറിത്തീരുകയും ചെയ്യുന്നു.

സാഹിത്യത്തിന്റ രേഖീയമായ തുടർച്ചയുടെ നിർമ്മിതിയിൽ ഘട്ടവത്കരണ (periodization) ത്തിനുള്ള പങ്ക് എന്ത് എന്നതും, അതിലടങ്ങിയ

പ്രശ്നങ്ങളെന്ത് എന്നതുമാണ് ഈ ലഘുപ്രബന്ധം ചർച്ചചെയ്യാൻ ശ്രമിക്കുന്നത്. മുകളിൽ പറഞ്ഞതുപോലെ സാഹിത്യചരിത്രത്തിലെ ഘട്ടങ്ങൾ എന്നത് സാഹിതീയമായ വർഗ്ഗീകരണത്തിലൂടെ കൈവരുന്ന കൃത്രിമമായ അതിരുകളാണ്. ഭാഷാസാഹിത്യത്തിന്റെ ആഭ്യന്തരയാഥാർത്ഥ്യമല്ല; മറിച്ച് ഭാഷാസാഹിത്യത്തിലേക്ക് സന്നിവേശിക്കപ്പെട്ട രാഷ്ട്രീയ-പ്രത്യയശാസ്ത്ര താല്പര്യങ്ങളാണ് ഘട്ടങ്ങളെ നിർണ്ണയിക്കുന്നത്. ഘട്ടങ്ങളുടെ യാഥാർത്ഥ്യം തിരയേണ്ടത് ഭാഷയുടെയോ സാഹിത്യത്തിന്റെയോ ആന്തരസവിശേഷതകളിലല്ല എന്നർത്ഥം.

സാഹിത്യചരിത്രത്തിൽ ഒരു സവിശേഷഘട്ടം കണ്ടെടുക്കാൻ ആദ്യം വേണ്ടി വരിക അതിന് ഒരു പ്രാരംഭസ്ഥാനം നിർണ്ണയിക്കുക എന്നതാണ്. വാസ്തവത്തിൽ സാഹിത്യപ്രവണതകൾക്ക് ചരിത്രപരമായ ഒരു പ്രാരംഭമുഹൂർത്തം കണ്ടെത്താനാവില്ല. 'ഒരു പ്രത്യേക ചിന്തയ്ക്കും നിയതമായ പ്രാരംഭസ്ഥാനമില്ല. അതുകൊണ്ട് തന്നെ ഏതൊരു സാഹിത്യചരിത്രവും ഒരു നദിയുടെ പ്രവാഹത്തിന് കുറുകെ വരയ്ക്കുന്ന രേഖകളാണ്'. വില്യം വേഡ്സ്വർത്ത് സാഹിത്യചരിത്രങ്ങളെക്കുറിച്ച് പൊതുവായിപ്പറയുന്ന ഇക്കാര്യം സാഹിത്യചരിത്രത്തിലെ ഘട്ടങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചും ശരിയാണ്. സവിശേഷ ഘട്ടങ്ങളുടെ ആരംഭങ്ങളും അവസാനങ്ങളും എന്ന നിലയിൽ സാഹിത്യചരിത്രകാരൻ/ചരിത്രകാരി കണ്ടെടുക്കുന്ന വിട്ടുതിയുടെ മുഹൂർത്തങ്ങൾ, നിശ്ചയമായും, സ്വേച്ഛാപരമായിരിക്കും. ഇത്തരം സ്വേച്ഛാപരമായ തീരുമാനങ്ങളുടെ അഭാവത്തിൽ കാലഘട്ടങ്ങളെ വേർതിരിക്കാൻ അയാൾക്ക്/ അവൾക്ക് കഴിയുകയില്ല. ഇംഗ്ലീഷ് കാല്പനികതയുടെ ഉദ്ഘാടനമുഹൂർത്തമായി ലിറിക്കൽ ബാലഡുകളെയും (Lyrical Ballads) മലയാളകാല്പനികതയുടെ പ്രാരംഭമുഹൂർത്തമായി വീണപൂവിനേയും സ്ഥാനപ്പെടുത്തുമ്പോൾ സംഭവിക്കുന്നത് ഇതുതന്നെയാണ്. വീണപൂവിൽ തുടരുന്ന നിയോ ക്ലാസ്സിക് അംശങ്ങളെയും വീണപൂവിനും മുമ്പേ വന്ന കാല്പനികപ്രവണതകളെയും കാണാതെപോവുന്ന ഒരു കാഴ്ചക്കോണാണ് ഇങ്ങനെ രൂപപ്പെടുക. വി.സി. ബാലകൃഷ്ണപ്പണിക്കരും തോമസ് ഗ്രേയും പൂർവ്വകാല്പനികർ ആയിത്തീരുന്നതിന്റെ ന്യായവും സാഹിത്യചരിത്രപരമായ ഈയൊരു വർഗ്ഗീകരണമാണ്. കാല്പനികതയ്ക്കു മുമ്പും പിമ്പും സാഹിത്യം ഒരുപോലെ വൈരുധ്യഭരിതവും പരസ്പരഭിന്നവുമായിരുന്നു എന്ന സാമാന്യവസ്തുതയുടെ നിരാകരണമാണിത്. വാസ്തവത്തിൽ ആധുനികമായ ചരിത്രയുക്തി തന്നെയാണിവിടെയും പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. സംഭവങ്ങളുടെ ക്രമികമായ

തുടർച്ചയും പുരോഗതിയും എന്ന ആധുനികചരിത്രസങ്കല്പം സാധുവാക ണമെങ്കിൽ പ്രാഥമികമായ ഏകാത്മകതയിൽനിന്നും പിന്നാലെയുള്ള ബഹുത്വത്തിലേക്ക് ചരിത്രം വികസിക്കണം. ഈയൊരു നിലപാടിന്റെ സാഹിതീയമായ ആവിഷ്കാരമാണ് മേല്പറഞ്ഞ പ്രാരംഭനിർണ്ണയങ്ങളുടെ യുക്തിശാസ്ത്രം. ഒരു സവിശേഷചരിത്രസന്ദർഭത്തിലെ സാഹിതീയമായ ആഭ്യന്തരവൈരുധ്യങ്ങളുടെ നിരാകരണവും കൃതികളുടെയും രചനകളുടെയും സത്താവത്കരണവും ഇതിലൂടെ സാധ്യമാവുകയും ചെയ്യുന്നു.

ഓരോ പ്രാരംഭമുഹൂർത്തങ്ങളുടെയും തെരഞ്ഞെടുപ്പ്, പിന്നാലെ അതത് ഘട്ടങ്ങളുടെ സ്വഭാവനിർണ്ണയത്തിൽ ആഴത്തിൽ ഇടപെടുന്നുണ്ട്. അതോടൊപ്പം ചർച്ചാവിഷയമായ കാലഘട്ടത്തിന്റെ പൂർവ്വസന്ദർഭങ്ങളുടെ വിവരണത്തിലും ഇത് സ്വാധീനം ചെലുത്തും. പൂർവ്വസന്ദർഭങ്ങളെ ഏകാ ത്മകവും ചലനരഹിതവുമായി അവതരിപ്പിച്ചുകൊണ്ടാണ് സവിശേഷഘ ട്ടങ്ങളെ മുൻനിർത്തിയുള്ള സാഹിത്യചരിത്രരചന എപ്പോഴും മുന്നേറുക. പൂർവ്വഘട്ടത്തെ സംക്ഷിപ്തരൂപത്തിൽ, ആഭ്യന്തരമായി ചലനരഹിതമായ ഒന്നായി, ചുരുക്കിയെഴുതലാണ് ഇവിടെ വിവരണകലയുടെ ധർമ്മം. പൂർവ്വ ഘട്ടത്തിലെ ചലനരാഹിത്യത്തിനും ഏകാത്മകതയ്ക്കും എതിരെ നിലകൊ ള്ളുന്ന ചലനാത്മകവും ചൈതന്യപൂർണ്ണവുമായ ഒന്നായി ചർച്ചാവിഷയമായ കാലഘട്ടത്തെ അവതരിപ്പിക്കുവാൻ ഇത് വഴിവയ്ക്കുന്നു. പാരമ്പര്യത്തിന്റെ ജഡത്വവും വർത്തമാനത്തിന്റെ ചലനാത്മകതയും എന്ന ദ്വന്ദ്വത്തിന്റെ പ്രയോഗതലമാണിത്. പിന്നാലെ, ചർച്ചാവിഷയമായ ഘട്ടത്തിന്റെ ആരം ഭമുഹൂർത്തത്തിന്റെ സ്വഭാവത്തിനിണങ്ങുന്ന ഒരു വികാസപ്രക്രിയയുടെ ആഖ്യാനം അരങ്ങേറുന്നു. ആരംഭമുഹൂർത്തത്തിന്റെ ആന്തരികയുക്തിയോട് ഒത്തിണക്കമുള്ള പിൽക്കാലസംഭവങ്ങളുടെ ഒരു ശൃംഖലയായി ഒരു കാലഘട്ടം ഇവിടെ ഇതൾവിരിയുന്നു എന്നുപറയാം. ഇത് ചർച്ചാവിഷയ മായ കാലഘട്ടത്തെയും സത്താപരമായ ഏകാത്മകതയിലേക്ക് നയിക്കും. പക്ഷേ, പൂർവ്വഘട്ടത്തിന്റെ ജഡരൂപം ഈ ഏകാത്മകതയെ ആഖ്യാനത്തി നകത്ത് പ്രത്യേകമായ പരിവേഷമണിയിച്ച്, സംരക്ഷിച്ച്, നിർത്തുന്നുണ്ട്. ഏകാത്മകതയുടെ ജഡത്വത്തെ നാനാത്വത്തിലെ ഏകത്വമായി പൊലി പ്പിച്ചെടുക്കാൻ ഈ പൂർവ്വരംഗം വഴിയൊരുക്കുന്നു എന്നതാണ് പ്രധാനം. അങ്ങിനെ ചർച്ചാവിഷയമായ കാലഘട്ടം ഒരേസമയം വൈവിധ്യപൂർണ്ണവും അതോടൊപ്പം ആന്തരികമായി ഏകാത്മകവും ആയി വിവരിക്കപ്പെടുന്നു.

പത്തൊമ്പതാം നൂറ്റാണ്ടിലെ റിയലിസത്തെക്കുറിച്ചുള്ള പഠനങ്ങൾ

ഈ കാലയളവിലെ സാഹിത്യത്തിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ട ആഭ്യന്തരസംഘർഷങ്ങളെ, താരമ്യേന ഏകാത്മകമായ പതിനെട്ടാം ശതകത്തിലെ സാഹിത്യവുമായുള്ള മുഖാമുഖാവതരണത്തിലൂടെ, റിയലിസ്റ്റ് സാഹിത്യത്തിന്റെ സവിശേഷതകൾ തെളിച്ചെടുക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നത് കാണാം. എന്നാൽ പതിനെട്ടാംശതകത്തിലെ സാഹിത്യത്തെക്കുറിച്ച് പഠിക്കുന്ന ഇയാൻവാട്ട് പറയുന്നത് പതിനെട്ടാം നൂറ്റാണ്ടിലെ ഇംഗ്ലീഷ് സാഹിത്യത്തിൽ തെളിഞ്ഞുവരുന്ന ഭഗ്നഭാവങ്ങൾ, തൊട്ടുമുമ്പുള്ള നൂറ്റാണ്ടിലെ സാഹിത്യത്തിന്റെ വിപരീതനില കൈക്കൊള്ളുന്നു എന്നാണ്. കാല്പനികയുഗത്തെ "നഷ്ടമായ സാർവ്വത്രികതകളുടെ യുഗം" (age lost of universals) എന്ന വിവരിക്കുവാനും ചില സാഹിത്യചരിത്രങ്ങൾ തയ്യാറാവുന്നത് കാണാം. ഇവിടെയെല്ലാം സാഹിത്യചരിത്രത്തിലെ ഒരു സവിശേഷഘട്ടത്തിന്റെ പ്രാരംഭമുഹൂർത്തത്തെ സംബന്ധിച്ച ഒരു പൊതുപ്രമാണം പ്രവർത്തനക്ഷമമായിരിക്കുന്നതായി ഡേവിഡ് പെർകിൻസ് ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നു. ജഡീഭൂതമായ ഏകാത്മകതയിൽനിന്നും ചൈതന്യഭരിതമായ ബഹുത്വത്തിലേക്കുള്ള പൊട്ടിപ്പിളരലായാണ് ഓരോ സവിശേഷഘട്ടവും സാഹിത്യചരിത്രങ്ങളിൽ ഇടംനേടുന്നത്. പൂർവ്വരംഗത്തിലെ ഇരുട്ടിൽ നിന്നും വർത്തമാനത്തിന്റെ വെളിച്ചത്തിലേക്ക് അവ നിരന്തരം വന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

ഉദ്ഘാടനമുഹൂർത്തങ്ങളെന്നതുപോലെ, ഒരു സവിശേഷകാലഘട്ടത്തിന്റെ പരിസമാപ്തിയായി സാഹിത്യചരിത്രങ്ങൾ കണ്ടെത്തുന്നതും നാടകീയമായ ചില മുഹൂർത്തങ്ങൾ തന്നെയായിരിക്കും. ആഖ്യാനപരമായ ഒരാവശ്യത്തിന്റെ നിർവ്വഹണം എന്ന നിലയിൽ കണ്ടെത്തപ്പെടുന്ന സ്വേച്ഛാപരമായ പരിസമാപ്തികളെന്ന് ഇതിനെ വിവരിക്കാം. 1883-ൽ ജർമ്മൻ സാഹിത്യചരിത്രം പ്രകാശിപ്പിച്ച വിൽഹം ഷ്റെർ ഇക്കാര്യം വളച്ചുകെട്ടില്ലാതെ പറയുന്നത് പെർകിൻസ് തന്റെ പഠനത്തിൽ എടുത്തുചേർത്തിട്ടുണ്ട്. ഗോയ്ഥെയുടെ മരണത്തോടെ സാഹിത്യചരിത്രം അവസാനിപ്പിച്ചതിനെക്കുറിച്ച് ഷ്റെർ പറയുന്നു: "അപ്പോൾ മാത്രമാണ് വിലമതിക്കാവുന്ന ഒരു വിരാമമുഹൂർത്തം എനിക്ക് ലഭിച്ചത്. പിന്നാലെയുള്ള 50 വർഷത്തെക്കുറിച്ച് - ചിതറിയതും അനാകർഷവുമായ 50 വർഷത്തെക്കുറിച്ച് - എഴുതി ഒരു നിമിഷംപോലും പാഴാക്കുവാൻ ഞാനിഷ്ടപ്പെട്ടില്ല." ലക്ഷ്യോന്മുഖമായി വിഭാവനം ചെയ്യപ്പെട്ട എല്ലാ സാഹിത്യചരിത്രങ്ങളുടെയും ആന്തരികയുക്തി ഇത് തന്നെയാണ്. 1642-ൽ ഇംഗ്ലണ്ടിൽ നാടകശാലകൾ അടച്ചുപൂട്ടപ്പെട്ട സംഭവം എലിസബത്തൻ നാടകവേദിയുടെ അവസാനമായി

പരിഗണിക്കപ്പെടുന്നതും ഇങ്ങനെയാണ്. അവസാനമുഹൂർത്തത്തിൽ ചെന്നണയുന്നതിനായി തയ്യാറാക്കപ്പെട്ടവയായി ഒരു കാലഘട്ടത്തിലെ വിഭവങ്ങളോരോന്നും ഒരുക്കിവയ്ക്കപ്പെടുന്നു. ഓരോന്നിനേയും അർത്ഥപൂർണ്ണമാക്കുന്നത് അന്തിമമുഹൂർത്തത്തിന്റെ ഗംഭീരതയാണ്. സംഭവപരമ്പരകൾക്കും ആഖ്യാനഘടനയ്ക്കുതന്നെയും അർത്ഥം നൽകിക്കൊണ്ട് ഈ അന്തിമമുഹൂർത്തം തലയുയർത്തി നിൽക്കുന്നതായി കാണാം. പ്രാരംഭമുഹൂർത്തത്തിൽനിന്നും വിരാമമുഹൂർത്തത്തിലേക്കുള്ള ലക്ഷ്യോന്മുഖമായ പ്രയാണത്തിന്റെ കഥയായി ഒരു കാലഘട്ടത്തിലെ സാഹിത്യചരിത്രം ചമയ്ക്കപ്പെടുന്നതിൽ ഈ രണ്ട് സന്ദർഭങ്ങളുടേയും തെരഞ്ഞെടുപ്പിന് നിർണ്ണായകപദവിയാണുള്ളത്.

ഇത്തരത്തിൽ പരിശോധിക്കുമ്പോൾ സാഹിത്യചരിത്രത്തിലെ കാലഘട്ടങ്ങൾക്ക് കെട്ടുകഥയുടെ പദവിയാണ് ഉള്ളതെന്നുവരും. എങ്കിലും അവ, ഡേവിഡ് പെർകിൻസ് പറയുന്നതുപോലെ, അനിവാര്യമായ കെട്ടുകഥകൾ (necessary fictions) ആണ്. ഘട്ടവിഭജനങ്ങളിലൂടെയല്ലാതെ സാഹിത്യചരിത്രം വിഭാവനചെയ്യാനാവില്ല എന്നതാണ് ഈ സാഹിത്യനിയമങ്ങളും നിലവാരങ്ങളും സമ്പ്രദായങ്ങളും നേടുന്ന മേൽക്കൈ ആണ് സഹിത്യചരിത്രത്തിലെ ഘട്ടവിഭജനത്തിന് ആധാരം എന്ന് പറയുന്ന വേളയിൽ റെനെ വെല്ലെക്ക് സൂചിപ്പിക്കുന്നതും ഇത് തന്നെയാണ്. വ്യവഹാരം, വിനിമയവ്യവസ്ഥ തുടങ്ങിയ സംജ്ഞകൾ ഉപയോഗിച്ച് കാലഘട്ടം എന്ന സങ്കല്പത്തെ മാറ്റിയെഴുതിക്കൊണ്ട് സമകാലിക സാഹിത്യചരിത്രവിജ്ഞാനം ഈ പ്രശ്നത്തെ മറികടക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നുമുണ്ട്. ആത്യന്തികമായി, ചരിത്രം എന്ന ആഖ്യാനഘടനയെ നിലനിർത്തുന്നതിന്, നാം ചില അതിർത്തിരേഖകൾ അംഗീകരിക്കേണ്ടിവരും. വിഷയവസ്തുവിന് ഇത്തരം ചില അതിർവരമ്പുകൾ നിർദ്ദേശിക്കുന്നത്, ഈ അതിർവരമ്പുകളുടെ ആന്തരികഭദ്രത മൂലമല്ല. ഫിലിപ്പ് ഫോർജെറ്റ് എന്ന സാഹിത്യചരിത്രവിജ്ഞാനീയപണ്ഡിതൻ പറയുന്നത് പഠനത്തിന്റെ അന്തിമദശയിൽ നാം കൈക്കൊണ്ട വിഭജനക്രമം ഉചിതമോ സ്വീകാര്യമോ അല്ലെന്ന് ബോധ്യപ്പെടാൻ വേണ്ടി മാത്രമേ ഇത്തരം വിഭജനക്രമങ്ങളെ നമുക്ക് സ്വീകരിക്കാനാവൂ എന്നാണ്. ഇങ്ങനെ സ്വേച്ഛാപരമായ തുടക്കങ്ങൾക്കും ഒടുക്കങ്ങൾക്കും മധ്യേ സത്താപരമായ ഏകാത്മകത ആരോപിക്കപ്പെട്ട വിധത്തിൽ പണിതെടുക്കപ്പെടുന്ന കാലയളവുകളാണ് സാഹിത്യചരിത്രങ്ങളിലെ ഘട്ടങ്ങൾ. അനിവാര്യങ്ങളായ ഈ കെട്ടുകഥകളെ മുൻനിർത്തിയാണ് ഏതൊരു സാഹിത്യചരിത്രവും

നമ്മോട് സംസാരിക്കുന്നത്.

തുടക്കങ്ങളുടെയും ഒടുക്കങ്ങളുടെയും തെരഞ്ഞെടുപ്പിലെ സ്വേച്ഛാപരതയെ നന്നായി തെളിയിച്ചുകാട്ടുന്ന ഉദാഹരണങ്ങളിലൊന്നായി ഡോ. സുകുമാർ അഴിക്കോടിന്റെ മലയാളസാഹിത്യവിമർശനത്തിലെ ഘട്ടനിർണ്ണയങ്ങളിലൊന്നിനെ പരിഗണിക്കാം. മലയാളവിമർശനത്തിലെ "രാജരാജയുഗ" ത്തിന്റെ അന്ത്യവും "ത്രിമൂർത്തികളുടെ യുഗ"ത്തിന്റെ ആരംഭവും അടയാളപ്പെട്ട വർഷമായി 1937 നെ വർണ്ണിക്കാൻ അഴീക്കോട് അവിടെ ഒരുങ്ങുന്നുണ്ട്: "1937-ൽ സാഹിത്യപഞ്ചാനനൻ ചരമം പ്രാപിച്ചെന്ന് പറഞ്ഞല്ലോ. ആ വർഷത്തോടെ രാജരാജയുഗം തീർത്തും അവസാനിച്ചുവെന്ന് ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചത് അതുകൊണ്ടു മാത്രമല്ല. ഒരു അവസാനത്തിന് പൂർത്തികിട്ടണമെങ്കിൽ അതിൽ ഒരു പുതിയ ജീവൻ ഗർഭിതമായിരിക്കണം. സാഹിത്യപഞ്ചാനനന്റെ ചരമം മലയാളസാഹിത്യവിമർശനത്തിൽ യാദൃശ്ചികമായ ഒരു കാലികസംഭവം മാത്രമല്ല. സംഭവനിയാമകമായ പ്രാസ്ഥാനികപരിണാമം കൂടിയാണ്. ആ വർഷം തന്നെ പുതിയൊരു സാഹിത്യലക്ഷണ ഗ്രന്ഥം പുറത്തുവരികയുണ്ടായി- കേസരി ബാലകൃഷ്ണപിള്ളയുടെ "രൂപമഞ്ജരി". വിൽഹം ഷ്റെർക്ക് ഗൊയ്ഥെയുടെ മരണം എന്തായിരുന്നുവോ, അതുപോലെയാണ് അഴീക്കോടിന് പഞ്ചാനനന്റെ മരണം. ഗൊയ്ഥെയുടെ മരണം ഗംഭീരോദാരമായ ഒരു പരിസമാപ്തി മാത്രമായിരുന്നുവെങ്കിൽ ഇത് പരിസമാപ്തിയോടൊപ്പം, അത്രതന്നെ ഗംഭീരമായ മറ്റൊരു തുടക്കവും കൂടിയാണ്.

ഇതിനപ്പുറം, അഴീക്കോടിന്റെ കാലനിർണ്ണയം ഒട്ടനവധി സുപ്രധാനചോദ്യങ്ങൾ ഉന്നയിക്കുന്നുണ്ട്. 1937 എന്ന വർഷത്തെ രാജരാജയുഗത്തിന്റെ അന്ത്യമായി കണക്കാക്കുകയും കേസരിയുടെ രൂപമഞ്ജരിയിലൂടെ പുതിയൊരു ത്രിമൂർത്തിയുഗത്തിന്റെ പ്രാരംഭം അടയാളപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുമ്പോൾ കേസരിയുടെ വിമർശനജീവിതത്തിന്റെ ഒന്നരപ്പതിറ്റാണ്ട് അദ്ദേഹത്തിന് കയ്യൊഴിയേണ്ടതായിവന്നു. ഈ ഒന്നൊരപ്പതിറ്റാണ്ടിനിടയിലാണ് സമദർശി, പ്രബോധകൻ, കേസരി എന്നീ പത്രങ്ങളുടെ പത്രാധിപരായി കേസരി പ്രവർത്തിച്ചതും മലയാളസാഹിത്യത്തിലുളവായ നിർണ്ണായക പരിവർത്തനങ്ങളുടെ കേന്ദ്രമായി നിലകൊണ്ടതും. ബൽസാക്കിന്റെയും (സാന്ധില്യ -1921), മോപ്പസാങ്ങിന്റേയും (കാമുകൻ - 1931), പ്രോസ്പർമെറിമേയുടേയും (കാർമൈൻ - 1933), ഇബ്സന്റെയും (പ്രേതങ്ങൾ - 1936) കൃതികളുടെ വിവർത്തനങ്ങളും കേസരിയുടെ വിമർശനജീവിതത്തിലെ

ഏറ്റവും ഉന്നതമായ സംഭാവനകളെന്ന് പരിഗണിക്കപ്പെടുന്ന നവലോകം (1935), രാജരാജീയം (1936) എന്നീ കൃതികളും നിരവധി ഇതര സാഹിത്യപഠനങ്ങളും ഇക്കാലത്ത് പുറത്തുവന്നു. വാസ്തവത്തിൽ രൂപമഞ്ജരിക്ക് (1937) ഏത്രയോ മുമ്പേ കേസരി എന്ന സാഹിത്യവിമർശകൻ മലയാളത്തിൽ ഇടംകണ്ടെത്തിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. കേസരിയുടെ ഇത്തരം സംഭാവനകളിൽ നിന്നുമുള്ള മൗലികമായ വിച്ഛേദമൊന്നും രൂപമഞ്ജരിയിൽ സംഭവിച്ചിട്ടുമില്ല. രാജരാജീയത്തിന്റെ വിശകലനയുക്തിതന്നെയാണ് കേസരി രൂപമഞ്ജരിയിലും പിൻതുടർന്നിട്ടുള്ളത്. മലയാള

സാഹിത്യവിമർശനത്തിന് രൂപമഞ്ജരി പരമപ്രധാനമായിരിക്കുന്നത് പഞ്ചാനനനിൽ നിന്നും കേസരിയിലേക്കുള്ള പരിണാമത്തിന്റെ കഥപറയാൻ അത് അത്യന്തം ഉപയോഗപ്രദമാകും എന്നതിനാലാണ്. സഹിതീയമായ സവിശേഷതകളല്ല ആഖ്യാനപരമായ ആവശ്യങ്ങളോടുള്ള ഒത്തിണക്കമാണ് രൂപമഞ്ജരിക്ക് ലഭിച്ച സവിശേഷപരിഗണനയുടെ കാരണം. നിയോ-ക്ലാസ്സിക്കൽ പാണ്ഡിത്യത്തിന്റെ പ്രതാപങ്ങളിൽ നിന്നും നവീനവിജ്ഞാനത്തിന്റെ വിധ്വംസകപ്രകാശങ്ങളിലേക്ക് പടരുന്ന മലയാളവിമർശനത്തിന്റെ കഥ പറയുകയാണവിടത്തെ താല്പര്യം. ഇതാകട്ടെ വിമർശനചരിത്രത്തെ ഭാഷാചരിത്രത്തിന്റെയും ദേശചരിത്രത്തിന്റെയും താവഴിയിൽത്തന്നെ കൊണ്ടുചെന്നെത്തിക്കുകയും ചെയ്യും. പല പ്രകാരങ്ങളിൽ പറയപ്പെട്ട ഒരേ കഥയായി അവയൊക്കെയും നിലനിൽക്കുമെന്നർത്ഥം.

പറഞ്ഞുവന്നത് ഇങ്ങനെ ചുരുക്കാം. സാഹിത്യചരിത്രത്തിലെ കാലഘട്ടങ്ങൾ അതിരു തിരിക്കപ്പെടുന്നത് സാഹിത്യത്തിന്റെ ആന്തരയുക്തികളെയോ, സാഹിതീയ പ്രവണതകളെയോ മുൻനിർത്തിയല്ല. സാഹിത്യചരിത്രം എന്ന ആഖ്യാനത്തെ സാധ്യമാക്കിയ വ്യവഹാരസന്ദർഭത്തിന്റെ ബലതന്ത്രങ്ങളാൽ തന്നെയാണ് ഘട്ടവിഭജനവും പൊതുവായി നിർണ്ണയിക്കപ്പെടുന്നത്. ക്രമികമായ പുരോഗതിയുടെ കഥപറയാനാവുന്ന വിധത്തിൽ സത്താപരമായി സംഗ്രഹിക്കപ്പെട്ട കാലഘട്ടങ്ങൾ കണ്ടെടുക്കുകയാണ് സാഹിത്യചരിത്രങ്ങളുടെ മൗലികതാത്പര്യം. ഇത് ഘട്ടങ്ങളെ ആന്തരമായി ചലനരഹിതവും ഏകാത്മകവുമാക്കുന്നു. ഈ ഏകാത്മകഭാവം സാഹിത്യത്തിൽ യഥാർത്ഥമായി ഉള്ളടങ്ങിയിട്ടുള്ള പ്രത്യയശാസ്ത്രബദ്ധതയുടെ നിരാകരണത്തിന് വഴിവയ്ക്കുകയും ചെയ്യും. പരമാവധി അത് അംഗീകരിക്കുക ചരിത്രം സാഹിത്യത്തിന്റെ പശ്ചാത്തലമാണ് എന്നായിരിക്കും.

'സാഹിത്യവും ചരിത്രവും' (Literature and History) എന്നതിന് പകരം "സാഹിത്യം ചരിത്രത്തിൽ" (Literature in History) എന്ന നിലയിലേക്ക് സാഹിത്യപഠനത്തെ മാറ്റിപ്പാർപ്പിക്കുന്നതിന് ഔപചാരിക സാഹിത്യചരിത്രങ്ങളുടെ യുക്തി മതിയാകില്ല എന്നും ഇത് വ്യക്തമാക്കുന്നു.

sunilpelayidom@gmail.com